

BE-A0541_005784_802076_FRE

Inventaris van het archief van het Hof van
Assisen van Brabant. Strafdossiers tegen
incivieken van de Eerste Wereldoorlog,
1919-1926

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in French.

DESCRIPTION DU FONDS D'ARCHIVES:.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Toegangen.....	4
Aanwijzingen voor het gebruik.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	6
Archiefvormer.....	6
Naam.....	6
Geschiedenis.....	6
Bevoegdheden en activiteiten.....	10
Archief.....	11
Geschiedenis.....	11
Verwerving.....	13
Inhoud en structuur.....	14
Inhoud.....	14
Selecties en vernietigingen.....	14
Ordering.....	14
DESCRIPTION DES SÉRIES ET DES ÉLÉMENTS.....	15
Archief van het Hof van Assisen van Brabant. Strafdossiers tegen incivieken van de Eerste Wereldoorlog.....	15

Description du fonds d'archives:

Nom du bloc d'archives:

Cour d'assises du Brabant. Dossiers d'inciviques, 1919-1926.

Période:

1919 - 1926

Numéro du bloc d'archives:

BE-A0541.172

Etendue:

- Etendue inventori e: 5.20 m
- Dernière cote d'inventaire: 73.00

Dépôt d'archives:

Rijksarchief te Vorst / Archives de l'Etat à Forest

Producteurs d'archives:

Hof van Assisen van Brabant, 1790-1960

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Voor de raadpleging van het archief van de Hoven van Assisen, jonger dan 100 jaar, is is een schriftelijke machtiging van de procureur-generaal vereist, invullen van een identificatiefiche (zie model bijlage 2) en ondertekenen van een onderzoeksverklaring (zie model bijlage 3).

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

TOEGANGEN

Deze inventaris vervangt de oude toegang *voorlopige inventaris incivieken* (inventaris bewaard in de afdeling). In het onderdeel concordans vindt men de concordantie met de oude nummers terug. Verder werden stukken uit de inventaris van DEPOORTERE R. (introduction par), *Inventaire des archives de la cour d'assises de Brabant (dossiers 1905-150 et registres 1834-1954). Versement de 1998 ([Rijksarchief te Brussel (Anderlecht)]*. *Inventarissen*, 39), Bruxelles, 2000 (herdruk 2002) in deze inventaris toegevoegd. Er waren namelijk processen die thans verdeeld waren over de inventaris I 39 en de *voorlopige inventaris incivieken*. De verwijzing naar de oude nummers vindt men eveneens in de concordantietabel terug. Het leek ons beter om de processen 'incivieken' in één inventaris onder te brengen.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Het betreft hier dossiers die zowel tot vrijspraken als tot veroordelingen leidden. Hoewel het volume van de dossiers soms zeer verschillend is naargelang de aard van de zaak, de duur van het onderzoek, het aantal verhoorde getuigen, het aantal ondervragingen van de verdachte en de staat waarin het dossier werd bewaard, bevatten de meeste dossiers de volgende stukken:

- een kaft van het parket met de klacht of aangifte en de stukken van het opsporingsonderzoek;
- een kaft met de stukken van het gerechtelijk onderzoek door de krijgsauditeur of een onderzoeksrechter (bevellschriften van deze magistraten, proces-verbalen van het verhoor van getuigen, van huiszoekingen of van plaatsbezoeken, rapporten van deskundigen);
- de overtuigingsstukken die niet werden vernietigd of niet werden teruggegeven aan hun eigenaars (brieven, boekhoudkundige stukken, foto's,

drukwerken);

- een kaft met de stukken over de voorlopige hechtenis (aanhoudingsbevel, bevelschrift van de Raadkamer, verzoeken tot voorlopige invrijheidstelling, akten in hoger beroep, arresten van de Kamer van Inbeschuldigingstelling);
- eventueel één of meerdere dossiers van zaken die door een Rechtbank van eerste aanleg waren geweest of van dossiers die eindigden op een klassering zonder gevolg of een buitenvervolginstelling
- een kaft met het arrest van verwijzing naar het Hof van Assisen, de akte van beschuldiging, het proces-verbaal van de ondervraging door de voorzitter van het Hof van Assisen, de lijst van de op te roepen getuigen, de dagvaarding en andere oproepingen van de getuigen om te verschijnen voor het Hof van Assisen, het proces-verbaal van de zittingen van het Hof van Assisen, een formulier met de vragen die gesteld zijn aan de jury en hun antwoord hierop met ja of neen;
- eventueel een kaft met de stukken van het cassatieberoep tegen het arrest van het Hof van Assisen (kopie van het arrest van het Hof van Assisen, de akte in cassatieberoep tegen dit arrest, de conclusies van de partijen voor het Hof van Cassatie, de datum en de aard van de beslissing van dat Hof);
- een kaft met een aantal vormelijke stukken.

De inventaris bevat voor elk dossier:

- de nummer in het fonds;
- de naam en de eerste voornaam van de beschuldigde, zijn beroep en zijn woonplaats;
- een omschrijving van het gepleegde misdrijf;
- de nummer en de datum van het arrest en de eventuele vindplaats van dit arrest, de hoofdstraf en de veroordeling tot een eventuele schadevergoeding, het eventuele cassatieberoep tegen het arrest van het Hof van Assisen en het resultaat ervan;
- de eventuele aanwezigheid van een zittingsverslag en de vindplaats hiervan;
- de taal van het dossier en het arrest.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Hof van Assisen van Brabant.

GESCHIEDENIS

Incivisme is een term die pas na de Tweede Wereldoorlog opdook in de Belgische strafrechtsleer en er werd gebruikt om elke vorm van ongeoorloofde samenwerking (militaire, politieke, economische en intellectuele) van Belgen of andere inwoners van België met vertegenwoordigers van het Duitse rijk tijdens die Tweede Wereldoorlog onder één woord samen te vatten. Recentelijk gebruiken de historici ook deze term om de gelijksoortige samenwerking van Belgen of andere inwoners van België met de Duitsers tijdens de Eerste Wereldoorlog aan te duiden. Daarmede worden dan de misdaden en wanbedrijven bedoeld tegen de veiligheid van de staat (fr. "*crimes et délits contre la sûreté de l'État*") zoals bepaald in artikel 101-136 Sw. van de eerste titel van boek II van het Belgische Strafwetboek en meer specifiek over de misdrijven die de Belgische gerechtelijke instanties na de Eerste Wereldoorlog kwalificeerden als activisme (artikel 104-109, 115, lid 5 en 118bis Sw.), het verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 Sw.) ¹, spionage voor de vijand (artikel 116 Sw.) ², kwaadwillige verklikking van personen aan de vijand waardoor deze gerechtelijke vervolgingen moesten ondergaan (artikel 121bis Sw.) ³ en het verbergen van vijandelijke spionnen of militairen (artikel 121, lid 1 en 2 Sw. zoals bepaald door de besluitwet van 11 oktober 1916). ⁴ Het is ook in deze betekenis dat het begrip incivisme in deze inventaris wordt aangewend. ⁵

- 1 In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als "fourniture à l'ennemi, "secours à l'ennemi, "fourniture de secours à l'ennemi, "aide à l'ennemi", "commerce avec l'ennemi", "trafic avec l'ennemi", "été au service de l'ennemi", "avoir travaillé pour l'ennemi", "avoir recruté des agents pour le service des Allemands" of "infraction article 115 §3 C.P.O."
- 2 In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als "espionage" of "intelligence avec l'ennemi".
- 3 In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als "dénonciation méchante à l'ennemi", "avoir exposé un Belge aux poursuites de l'ennemi" of "infraction article 121bis C.P.O."
- 4 In de gerechtelijke bronnen van die tijd in het Frans omschreven als "recel d'espion", "recel d'un soldat ennemi", "recel d'un militaire ennemi" of "recel de soldats allemands."
- 5 In een ruime betekenis vallen onder het begrip incivisme ook alle gevallen van medewerking aan de onrechtmatige inbeslagname door de vijand van bepaalde goederen (artikel 4 van de besluitwet van 31 mei 1917), het opmeten of fotograferen van militaire vestingen (artikel 120quinto Sw. ingevoerd door de besluitwet van 11 oktober 1916), het bevorderen van de desertie van de eigen soldaten (artikel 1 van de wet van 12 december 1817), het verspreiden van defaitistische geschriften, afbeeldingen of woorden (artikel 8 en 11 van de besluitwet van 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg) en het onderhouden van economische relaties met de vijand buiten het bezette gebied (artikel 1, 3, 4 en 6 van de besluitwet van 10 december 1916 en K.B. van 19 april

Volgens de wetgeving van voor de Eerste Wereldoorlog waren de Hoven van Assisen bevoegd om kennis te nemen van deze misdrijven wanneer zij door gewone burgers werden gepleegd ⁶ en waren de militaire rechtbanken (provinciale krijgsraden en Krijgshof) bevoegd om kennis te nemen van deze incivieke misdrijven wanneer zij door militairen waren gepleegd. In oorlogstijd waren de militaire rechtbanken echter ook bevoegd om gewone burgers te berechten die zich schuldig maakten aan spionage, het verbergen van spionnen, het rekruteren van soldaten voor een vreemde mogendheid en het verbergen van vreemde militairen. ⁷

Artikel 7 van de besluitwet van 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg schafte de bevoegdheid van de Hoven van Assisen ten aanzien van deze misdrijven tijdelijk af wanneer zij door gewone burgers waren gepleegd. Zolang de staat van oorlog of de staat van beleg duurde ⁸ waren de militaire rechtbanken nu bevoegd om kennis te nemen van alle misdaden en wanbedrijven zoals bepaald in artikel 101 tot 136 Sw. (misdrijven tegen de veiligheid van de Staat) en in artikel 322-326 Sw. (bendevorming met het oogmerk om een aanslag te plegen op personen of eigendommen) ongeacht het feit of de hoofddaders of medeplichtigen burgers of militairen waren. ⁹ Het verslag aan de Koning dat aan deze besluitwet voorafging, verantwoordde deze bevoegdheidsuitbreiding door de noodzakelijkheid van een onmiddellijke beteugeling van deze buitengewoon ernstige feiten en de onmogelijkheid om de Hoven van Assisen tijdens de oorlog bijeen te roepen. Na de oorlog werd deze bevoegdheidsuitbreiding herhaaldelijk en om meerdere redenen betwist, maar uiteindelijk werd zij door alle rechtbanken, met inbegrip van het Hof van Cassatie, erkend. ¹⁰

1919 en 9 augustus 1919). Omdat deze misdrijven in de regel niet voor de Hoven van Assisen maar voor de correctionele rechtbanken werden vervolgd, wordt deze ruime definitie hier niet gebruikt.

6 Grondwet artikel 98, nu 150.

7 Artikel 1-12 en 16 van de wet van 15 juni 1899 bepalende titel 1 van het wetboek van strafrechtspleging, in *Pasinomie*, 1899, p. 122-123.

8 De staat van oorlog en de staat van beleg, die al eerder waren geregeld door decreten van 8-10 juli 1791 en 24 december 1811, werden in deze besluitwet opnieuw en veel nauwkeuriger omschreven.

9 Verzameling van wetten en Koninklijke besluiten (voortaan geciteerd als VWKB), 1916, p. 420-435.

10 Volgens sommige juristen was het feit dat deze bevoegdheid door een besluitwet was verleend in strijd met de artikelen 25, 26, 67, 78, 129 en 130 van de Grondwet die bepaalden dat alleen het parlement wetten kon maken. Andere juristen wezen op het feit dat de bewoners van het bezette gebied onmogelijk kennis konden hebben van die besluitwet die alleen in het onbezette gebied was afgekondigd en gepubliceerd. Nog andere juristen riepen in dat deze bevoegdheidsuitbreiding in strijd was met de artikelen 8, 94 en 98 van de Grondwet die dergelijke misdrijven toewezen aan de Hoven van Assisen wanneer er gewone burgers bij betrokken waren. De krijgsraden, het Krijgshof, de Hoven van Beroep en het Hof van Cassatie verwierpen elk van deze argumenten. Zie bijvoorbeeld: Krijgsraad Groot Hoofdkwartier 7 februari 1919, in *Pasicrisie*, 1919, 3, p. 74-75; Krijgsraad Brabant 31 januari 1919, in *Pasicrisie*, 1919, III, p. 1-8; Hof van Cassatie 11 februari 1919, in *Pasicrisie*, 1919, I, p. 9-16; Hof van Cassatie 4 juni 1919, in *Pasicrisie*, 1919, I, p. 153 en 97-110 en Hof van Cassatie 27 april 1920, in *Pasicrisie*, 1920, I, p. 124-125.

De militaire gerechtelijke instanties maakten van die bevoegdheid over gewone burgers ten volle gebruik van zodra de Belgische troepen samen met de geallieerden het Belgische grondgebied hadden heroverd. Met toelating van de Minister van Justitie deden zij hiervoor bij het gerechtelijk onderzoek een beroep op de Procureurs des Konings en een rechter die vanaf de maand januari 1919 in elke Rechtbank van eerste aanleg was aangesteld tot substituut-auditeur van de krijgsauditeur van het Groot Hoofdkwartier van het Leger.¹¹

Zo opende de krijgsauditeur bij het Groot Hoofdkwartier van het leger vanaf oktober 1918 tot eind september 1919 een strafdossier tegen 4180 (burgerlijke en militairen) incivieken, van wie er dan 1289 werden vervolgd voor een niet-gespecificeerde "incivieke daad" (in de dossiers aangeduid als "*suspects*"), 875 voor spionage, 733 voor activisme, 384 voor het verschaffen van (economische) hulp aan de vijand, 381 voor kwaadwillige verklikking aan de vijand, 16 voor het verbergen van een Duitse soldaat en 357 voor een combinatie van die misdrijven samen.¹² Van die 4180 vervolgden verschenen er uiteindelijk slechts 119 burgers (2,8%) voor de krijgsraad van het Groot Hoofdkwartier van het Leger.¹³ Een verklaring voor dit laag cijfer is deels te vinden in het feit dat de krijgsraden toen nog niet bij verstek konden veroordelen!¹⁴

Ook het krijgsauditoraat van Brabant was na de oorlog vlug opnieuw actief en opende tussen 18 november 1918 en 16 mei 1919 een strafdossier tegen 2264 burgers die van incivisme waren verdacht.¹⁵ Uiteindelijk verschenen er slechts 36 van die 2264 burgers (1,6%!) voor de provinciale krijgsraad van Brabant.¹⁶ De droom dat het militaire gerecht de militaire en burgerlijke incivieken snel en efficiënt zou berechten was dus helemaal niet uitgekomen. Zo wachten op 15 april 1919 nog 1220 verdachten in de verschillende gevangenissen op een uitspraak!¹⁷ Omdat de militaire procedure bovendien voor gewone burgers een aantal nadelen had tegenover de gewone strafprocedure, zoals de onmogelijkheid om ze bij weerspanningheid aan de wet of bij verstek te veroordelen wanneer zij voortvluchtig waren of het ontbreken van de maandelijkse bekrachtiging van de aanhouding door een andere instantie dan de vervolgende instantie, besliste Minister Emile Vandervelde in maart 1919 om de gewone rechtbanken opnieuw bevoegd te maken voor alle misdaden

11 Circulaire nr. 390 van de Auditeur-generaal van 7 januari 1919 (bewaard in het archief van de Auditeur-generaal in het Justitiepaleis in Brussel).

12 Cijfers te vinden bij BACLIN G. en ROUSSEAUX X., *Les pratiques judiciaires*, in ROUSSEAUX X. en VAN YPERSELE L. (ed.) *La patrie crie vengeance!*, p. 105-109 en MASSIN V. en ROUSSEAUX X., *Mesures de répression: quelques chiffres*, in *Ibidem*, p. 138. De verhouding tussen militairen en burgers is er, spijtig genoeg, niet berekend!

13 ANDERLECHT, RABA, *Krijgsauditoraten en krijgsraden te velde 1914-1919*, 1375-1377.

14 Deze mogelijkheid werd eerst ingevoerd door de wet van 25 juni 1921.

15 BRUSSEL, JUSTITIEPALEIS, Archief van de auditeur-generaal, *Registre des notices du 10-06-1912 au 26-02-1919* en *Registre des notices du 26-02-1919 au 14-10-1919*.

16 Was na de oorlog opnieuw werkzaam vanaf 24 januari 1919.

17 BRUSSEL, JUSTITIEPALEIS, Archief van de Auditeur-generaal, Circulaire nr 424 van de auditeur-generaal van 30 april 1919.

tegen de veiligheid van de staat die door gewone burgers waren gepleegd.

Dit gebeurde door de wet van 30 april 1919 (Staatsblad van 2-3 mei 1919) die van kracht werd op 13 mei 1919 en in zijn artikel 16 bepaalde dat artikel 7 van de besluitwet van 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg werd ingetrokken.¹⁸ Zo werden de Hoven van Assisen¹⁹ vanaf 13 mei 1919 opnieuw bevoegd voor de misdaden tegen de veiligheid van de staat die tijdens de oorlog door gewone burgers waren gepleegd. Volgens artikel 14 van diezelfde wet gold dit wel nog niet onmiddellijk voor de gevallen van spionage, het verbergen van spionnen, het rekruteren van soldaten voor een vreemde mogendheid, het verbergen van vreemde militairen²⁰ en van om het even welk misdrijf dat met het oog op spionage was gepleegd.²¹ Zolang de oorlog juridisch voortduurde, wat volgens een K.B. van 2 juli 1919 het geval was tot 30 september 1919²², moesten deze misdrijven verder door de militaire rechtbanken worden berecht.

Vanaf 14 mei 1919 maakten de verschillende krijgsauditoraten karrenvrachten strafdossiers tegen incivieke burgers over aan de burgerlijke parketten. Omdat deze laatste toen al bij gebrek aan mankracht niet eens de gewone strafzaken konden verwerken, waren ze hiermee helemaal niet gediend. Als reactie klasseerden de verschillende Procureurs des Konings toen duizenden "incivieke" strafdossiers zomaar zonder gevolg (sans suite) of maakten die over aan de raadkamers of in hoger beroep aan de Kamers van Inbeschuldigingstelling om er voor de verdachten een buitenvolgingstelling te vorderen. In een circulaire van 16 juni 1919 deed de Minister van Justitie dan maar nog eens een beroep op hun vaderlandsliefde om tenminste de ernstige gevallen te berechten.²³ Het uiteindelijk resultaat was dat de Belgische Hoven van Assisen maar een zeer gering aantal strafdossiers te beoordelen kregen.

18 Wet tot vaststelling van de maatregelen om de geregelde werking van het gerecht te verzekeren en tot wijziging van artikel 6 van de besluitwet van 11 oktober 1916 en 16 november 1918 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg, VWKB, 1919, p. 481-483. Een besluitwet van 16 november 1918 had deze bevoegdheid wel al beperkt tot de tijd dat de staat van beleg bleef duren (artikel 7 die verplaatst werd naar de titel over de staat van beleg en daar artikel 6 werd: VWKB, 1919, p. 900-903), maar die staat van beleg bleef, zoals de staat van oorlog, voortbestaan tot 30 september 1919: Koninklijk Besluit van 2 juli 1919 waarbij het leger op voet van vrede wordt gezet (Pasinomie, 1919, p. 273; VWKB, 1919, p. 895) en Koninklijk Besluit van 21 september 1919 tot opheffing van den staat van beleg (VWKB, 1919, p. 1704-1705).

19 De correctionele rechtbanken werden terzelfdertijd bevoegd voor een aantal intussen ingevoerde wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat.

20 Artikel 16 van de wet van 15 juni 1899 bepalende titel 1 van het wetboek van strafrechtspleging: zie eerder.

21 Artikel 14 van de wet van 30 april 1919 dat artikel 16 van de wet van 15 juni 1899 bepalende titel 1 van het wetboek van strafrechtspleging met deze laatste categorie uitbreidde. Meer hierover in de circulaire nr. 484 van auditeur-generaal baron van Zuylen van Nyevelt van 30 april 1919. De krijgsraad van het Groot Hoofdkwartier van het Leger heeft hiervan geprofiteerd om nog tussen juni en september 1919 een aantal gevallen van spionage te behandelen.

22 Koninklijk Besluit van 2 juli 1919 waarbij het leger op voet van vrede werd gezet, in Pasinomie, 1919, p. 273.

23 Recueil des circulaires, instructions et autres actes émanés du Ministère de la Justice ou relatifs à ce département, Troisième série, 1919-1920-1921, Brussel, 1923, p. 85-86.

De tuit van de trechter waarin alle incivismedossiers terechtkwamen, was werkelijk heel dun.

Volgens de officiële gerechtelijke statistieken sprak het Hof van Assisen van Brabant zich in 1919 slechts over 32 burgers uit die van incivisme waren beschuldigd. ²⁴In 1920 zou dat dan voor 120 burgers het geval zijn geweest.

²⁵Die cijfers kloppen niet volledig met de realiteit. ²⁶Ze kunnen als volgt worden verbeterd en aangevuld voor de daaropvolgende jaren.

In de periode 1919-1927 deed het Hof van Assisen van Brabant dus in totaal 240 keer uitspraak over burgers die van incivisme waren beschuldigd, wat in 22 gevallen eindigde op een vrijspraak en in 218 gevallen op een straf (68 op tegenspraak en 150 bij weerspanningheid aan de wet Bij dertien van die 240 uitspraken ging het om een uitspraak op tegenspraak over een burger die al eerder door het Hof bij weerspanningheid aan de wet was veroordeeld.

²⁷Daarnaast was er ook één burger die tweemaal op tegenspraak voor het Hof van Assisen moest verschijnen. ²⁸Indien wij hiermee rekening houden, hadden die 235 uitspraken van het Hof van Assisen van Brabant betrekking op 224 burgers, van wie er 121 werden beschuldigd van activisme, 79 van het verschaffen van hulp aan de vijand en 24 van de combinatie spionage-verklikking.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

De Hoven van Assisen waren per provincie georganiseerd ²⁹en bestonden telkens uit twee geledingen: een jury van twaalf uitgelote burgers en drie rechters. Wanneer de beschuldigde persoonlijk aanwezig was op de zitting, deed de jury alleen uitspraak over de schuld van de beschuldigde. De straf werd dan samen met de rechters bepaald ³⁰. Wanneer een beschuldigde niet kon worden gevat of zich niet aanmeldde binnen de vijftien dagen na de betekeningen die hem daarvan aan zijn woonplaats werden gedaan, werd hij

24 Statistique judiciaire de la Belgique, p. 152 gecombineerd met p. 158.

25 Statistique judiciaire de la Belgique, p. 174 gecombineerd met p. 184.

26 De gerechtelijke statistieken geven slechts details per provincie voor de jaren 1919 en 1920.

27 De activisten Maurits Josson, Emeric Tanghe, Frans De Ruyter, Jules Pacilly en Richard Callens, de economische collaborateurs Isidore Van Houdenhoven, Leon Isecke, Jean Van der Elst en Theofiel Vleminkx en de spion-verklikker Sylvain Huart.

28 Jean Hanneuse.

29 Volgens artikel 6 van de wet van 30 april 1919 (VWKB, 1919, p. 477) konden in dezelfde provincie wel meerdere hoven van Assisen worden opgericht. Dit gebeurde onder meer in Luik en Namen: ROUSSEAU X. en VAN YPERSELE L. (ed)., *La patrie crie vengeance! La répression des "inciviques" belges au sortir de la guerre 1914-1918*, Brussel, 2008, p. 124.

30 Dit was het geval sinds de wet van 23 augustus 1919, die inwerking trad op 26 augustus 1919 en dus ook al van toepassing was in het proces Borms. Volgens artikel 6 van die wet trad de wet in werking op de dag van zijn bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Dit laatste gebeurde op 25-26 augustus 1919, Belgisch Staatsblad, 1919, n° 237-238.

als weerspanning aan de wet beschouwd. In dit geval was er geen sprake meer van een jury en spraken alleen de rechters zich uit over de schuld van en de straf voor de beschuldigde (artikel 465-478 Sw.)³¹. Tegen deze uitspraak kon de veroordeelde dan verzet aantekenen, waardoor een, nieuw samengesteld, Hof van Assisen dan met inbegrip van een jury de zaak opnieuw beoordeelde. Tegen de arresten van het Hof van Assisen was er geen hoger beroep, wel cassatieberoep mogelijk.

De Hoven van Assisen waren volgens artikel 98 van de Grondwet van 1831 bevoegd om kennis te nemen van alle misdaden, persmisdrijven en politieke misdrijven, met uitzondering van de Ministers die zich - eerst voor het Hof van Cassatie en later voor het Hof van Beroep - moesten verantwoorden en voor de militairen die tot 2008 door de militaire rechtbanken berecht moesten worden. Voor meer details over de organisatie, de bevoegdheden en de procedure voor de Hoven van Assisen raadplege men de inventaris van R. Depoortere.³²

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

De strafdossiers van de incivieken tijdens de Eerste Wereldoorlog hebben op de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg in Brussel, die lange tijd de archieven van het Hof van Assisen in bewaring had, duidelijk een aparte plaats gehad, want in 1988 werden ze als een apart geheel overgemaakt aan het Algemeen Rijksarchief in Brussel. Daar werd er eerst door A. Notebaert en later door L. Vandeweyer en R. Depoortere een voorlopige inventaris opgemaakt die geen volledige ontsluiting van dit archief inhield.

Intussen werd door de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg in 1998 ook alle andere archiefstukken van het Hof van Assisen aan het Algemeen Rijksarchief in Brussel overgemaakt, waarvan R. Depoortere in 2000 een inventaris maakte.³³ Bij die archiefstukken staken ook een aantal strafdossiers van incivieken tijdens de Eerste Wereldoorlog (nrs. 41, 63, 64, 69, 7578, 90-96, 107, 108, 116, 122 en 129). Hierdoor dreigden de strafdossiers over de incivieken tijdens de Eerste Wereldoorlog gesplitst te worden over twee inventarissen, wat weinig logisch is. De keuze stelde zich dan tussen het opmaken van een nieuwe beknopte inventaris van het Hof van Assisen van Brabant met inbegrip van de strafdossiers tegen de incivieken ofwel een aparte inventaris voor alle strafdossiers tegen de incivieken die dan op een veel grondiger wijze zouden worden geanalyseerd. In samenspraak met de heer Luc Janssens, diensthoofd van het Rijksarchief te Brussel (Anderlecht), werd gekozen voor de tweede oplossing, temeer omdat de inventaris van R. Depoortere om louter juridische redenen geen namen bevat, wat voor het

31 VWKB, 1919, p. 1180-1187.

32 DEPOORTERE R. (introduction par) Inventaire des archives de la Cour d'Assises du Brabant (dossiers 1905-1950 et registres 1838-1954) ([Rijksarchief te Brussel (Anderlecht)]. Inventarissen, 39), Brussel, 2000 (herdruk in 2002), p. 7-20.

33 IBIDEM.

historisch onderzoek erg hinderlijk is, en bovendien werkt met soms zeer vage en daardoor voor het onderzoek weinig interessante omschrijvingen zoals "*Crime contre la sûreté de l'État*".

De Kamer van Inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel aanvaardde in de periode 1919 tot 1927 de inbeschuldigingstelling van 226 personen wegens incivisme. Dit geschiedde in 125 processen waarvan de meeste tegen slechts één persoon gingen, maar sommige tegen twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen en zelfs tweemaal tegen 14 personen.

Van deze 125 strafdossiers zijn er uiteindelijk maar 65 of iets meer dan 50% bewaard gebleven, waarbij sommige van die 65 bovendien slechts enkele schaarse processtukken of de kافت van het dossier bevatten. Dit komt dan niet zozeer door de verwaarlozingspolitiek door de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg van Brussel of het Algemeen Rijksarchief, maar door een circulaire nr. 1503 A van 24 februari 1939 waarbij de procureur-generaal van het Hof van Beroep te Brussel om veiligheidsredenen het bevel gaf om alle dossiers betreffende de misdrijven tegen de uitwendige veiligheid van de Staat tijdens de Eerste Wereldoorlog te vernietigen bij een nieuwe inval van de Duitsers omdat in deze dossiers de namen te vinden waren van de magistraten en de getuigen die in deze zaken optraden.³⁴ Gelukkig voor de historici, werd deze opdracht maar gedeeltelijk uitgevoerd.

In de hiernavolgende inventaris werd gekozen voor een beperkte identificatie van de in beschuldiging gestelde persoon (naam, voornaam, geboorteplaats, beroep en woonplaats), een beknopte technische beschrijving van het misdrijf (activisme, het verschaffen van hulp aan de vijand, spionage, verklikking) die aansluit bij de technische beschrijving die de parketten in die tijd maakten en een verwijzing naar het strafwetsartikel of de strafwetsartikelen op grond waarvan vervolgd werd (artikel 115, lid 4 Sw., artikel 115, lid 5 Sw., artikel 116, artikel 118 *bis* en artikel 121 *bis* Sw.). Abstractie werd wel gemaakt van de artikelen die verwijzen naar de poging (artikel 51-53 Sw.) of de deelneming aan die misdrijven (artikel 66-67 Sw.) waarvoor de beschuldigde meestal maar in ondergeschikte orde werd vervolgd.

Vervolgens wordt de uitgesproken straf of vrijspraak vermeld evenals de eventuele schadevergoeding waartoe een beschuldigde werd veroordeeld. De bijkomende straffen zoals de afzetting uit bepaalde ambten of rechten en ontzetting gedurende een bepaalde periode uit de burgerrechten zijn weggelaten omdat ze volgens artikel 30 Sw. toch inherent waren aan bepaalde straffen. Hetzelfde geldt voor de proceskosten. Bij elk arrest wordt er wel aangegeven of het op tegenspraak dan wel bij weerspanning van de wet (artikel 465-478 Sv.) werd gewezen, of er beroep in cassatie (art. 416-442 Sv.) werd aangetekend en welke het resultaat hiervan was.

Voor de beschrijving van hoe een strafdossier er bij het Hof van Assisen van

34 Deze Circulaire wordt nog bewaard in de bibliotheek van de Procureur-generaal in het Justitiepaleis in Brussel.

Brabant uitzag wordt verwezen naar de uitstekende inleiding in de inventaris van R. Depoortere.³⁵ Men vindt er trouwens ook een heel mooie uiteenzetting over de bevoegdheid en de procedure van dit Hof.³⁶

VERWERVING

In 1983 vond de neerlegging plaats van de dossiers incivieken, 1919-1926 (46 nrs.). Deze neerlegging maakte onderdeel uit van een grotere neerleggingsoperatie van archieven van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, waarbij ook archieven van de burgerlijke en de kinder- en jeugdrechtbank aan het Rijksarchief werden overgedragen. In 1998 volgde de overdracht van de dossiers van 1905 tot 1950 en de registers van 1834 tot 1954.

35 DEPOORTERE R. (introduction par), *Inventaire des archives de la Cour d'Assises du Brabant (dossiers 1905-1950 et registres 1838-1954)* (Algemeen Rijksarchief. Inventarissen, 39), Brussel, 2000 (herdruk in 2002), p. 22-24.

36 IBIDEM, p. 7-20.

Inhoud en structuur

INHOUD

Het archief heeft betrekking op uitspraken van het Hof van Assisen van Brabant, met rechtsgebied de provincie Brabant. Er werden ook personen voor het Hof gebracht uit andere provincies.

De 'dossiers incivieken' zijn niet allemaal volledig, ze zijn ook niet allemaal bewaard, maar ze zijn uitermate interessant voor een juist beeld van de vervolging van de als incivieken beschouwde beschuldigen door de Belgische Staat. In tegenstelling tot de inventaris van R. Depoortere uit 2000 (2002) wordt hier wel geopteerd om de namen van de beschuldigen te vermelden. Er zijn hier twee redenen voor. Ten eerste is het zo dat deze namen toch bekend in de toenmalige pers gepubliceerd zijn. Bovendien werden de akten van beschuldiging gepubliceerd (zie onderdeel V.B. Publicaties, 1).

Taal en schrift van de documenten

De procesdossiers zijn in het Frans en het Nederlands.

SELECTIES EN Vernietigingen

Door een circulaire nr. 1503 A van 24 februari 1939 gaf de procureur-generaal van het Hof van Beroep te Brussel om veiligheidsredenen het bevel om alle dossiers betreffende incivieken van de Eerste wereldoorlog te vernietigen bij een nieuwe inval van de Duitsers, bevel dat dan, gelukkig voor de historici, maar gedeeltelijk werd uitgevoerd.³⁷ Van de 125 strafdossiers zijn er uiteindelijk maar 65 strafdossiers of iets meer dan 50% bewaard gebleven, waarbij sommige van die 65 bovendien slechts enkele schaarse procestukken bevatten. Eén strafdossier (dit van Julia Van Meersche) is bewaard in het fonds Moskou, doos 175 van het Documentatiecentrum van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis in Brussel.

ORDENING

De procesdossiers zijn chronologisch geordend volgens de datum van het arrest.

³⁷ Een verwijzing naar die circulaire is te vinden in het strafdossier tegen Alfons Henderickx (BEVEREN, RABE, R, 3242 en 3256).

Description des séries et des éléments

ARCHIEF VAN HET HOF VAN ASSISEN VAN BRABANT.
STRAFDOSSIERS TEGEN INCIVIEKEN VAN DE EERSTE
WERELDOORLOG

- 1 Claeys, Joseph, °Kanegem op 17 mei 1879, slager uit Sint-Gillis - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 43/1919 van 7 november 1919 op tegenspraak: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en 10 jaar ontzetting - Arrest nr. 50/1919 van 13 november 1919 op tegenspraak: schadevergoeding van 1.293.000 frank voor de Belgische Staat - Cassatie tegen arrest nr. 50/1919 afgewezen op 3 februari 1920 - Taal: Frans - In bijlage: dossier Mengal, Pierre, °Noiseux, 9 oktober 1867, paardenkoopman uit Kuregem - Schlesinger, Jean-Louis, °Parijs, 16 oktober 1895, zonder beroep uit Sint-Joost-ten-Node (notitie 10.806/1919) - Hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 Sw.).
1 pak
- 2 Ricour, Jean-François, °Herfelingen op 23 mei 1864, arbeider uit Quenast - Verschaffen van hulp aan de vijand door het ronselen van arbeiders voor de steengroeve van Quenast (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 52/1919 van 19 november 1919 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis en 10 jaar ontzetting - Taal: Frans.
1 pak
- 3 Vogel, Henri-Wilhelm, °Dattinfeldt (Duitsland) op 31 januari 1867, wisselagent uit Schaarbeek, uitgever-auteur van "La Revue internationale de la politique économique et de finances" - Activisme door het publiceren van de Duitsgezinde "La Revue internationale de la politique économique et de finances" (artikel 115, lid 5, 117 en 118bis Sw.) - Arrest nr. 54/1919 van 24 november 1919 op tegenspraak: 1° vrijspraak voor artikel 115, lid 5 en 117 Sw en 2° 20 jaar dwangarbeid, afzetting, levenslange ontzetting en confiscatie van de nummers en overdrukken van de "Revue internationale" voor 118bis Sw. - Arrest nr. 55/1919 van 24 november 1919 op tegenspraak: schadevergoeding van 250.000 frank voor de Belgische Staat - Cassatie tegen arrest nr. 55/1919 afgewezen op 10 februari 1920 (Pasicrisie, 1920, I, 55-56) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 20 november 1919-24 november 1919. (ANDERLECHT, RABA, *Hof van Assisen van Brabant (dossiers 1905-1950 en registers 1834-1954)*, 369: plumitifs des audiences, 10 juin 1919-8 décembre 1923 (voortaan geciteerd als Register 369)). - Taal: Frans.
1 pak

- 4 Vogel, Henri-Wilhelm, °Dattinfeldt (Duitsland) op 31 januari 1867, wisselagent uit Schaarbeek, uitgever-auteur van "La Revue internationale de la politique économique et de finances" - Activisme door het publiceren van de Duitsgezinde "La Revue internationale de la politique économique et de finances" (artikel 115, lid 5, 117 en 118bis Sw.) - Arrest nr. 54/1919 van 24 november 1919 op tegenspraak: 1° vrijspraak voor artikel 115, lid 5 en 117 Sw en 2° 20 jaar dwangarbeid, afzetting, levenslange ontzetting en confiscatie van de nummers en overdrukken van de "Revue internationale" voor 118bis Sw. - Arrest nr. 55/1919 van 24 november 1919 op tegenspraak: schadevergoeding van 250.000 frank voor de Belgische Staat - Cassatie tegen arrest nr. 55/1919 afgewezen op 10 februari 1920 (Pasicrisie, 1920, I, 55-56) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 20 november 1919-24 november 1919. (ANDERLECHT, RABA, *Hof van Assisen van Brabant (dossiers 1905-1950 en registers 1834-1954)*, 369: plunitifs des audiences, 10 juin 1919-8 décembre 1923 (voortaan geciteerd als Register 369)). - Taal: Frans.
1 pak
- 5 Debienne, Léon, °Waver op 18 juni 1893, slager uit Nethen - 1° Verschaffen van hulp aan de vijand door het innen van geldboeten (artikel 115, lid 4 Sw.), 2° Activisme (artikel 118bis Sw.) en 3° Medewerking aan onrechtmatige inbeslagname van runderen in Duisburg, Neerijse, Blanden, Meldert en Bierbeek (artikel 4 van de besluitwet van 31 mei 1917) - Arrest nr. 57/1919 van 25 november 1919 op tegenspraak: 7 jaar gevangenis voor 1° en 3° en vrijspraak voor 2° - Eerherstel op 22 maart 1945 - Taal: Frans.
1 pak
- 6 Denayer, Laurent, °Sint-Genesius-Rode op 20 april 1866, bediende uit Anderlecht - Verschaffen van hulp aan de vijand door het slopen van fabrieken (115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 62/1919 van 27 november 1919 op tegenspraak: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Cassatie tegen arrest nr. 62/1919 afgewezen op 27 januari 1920 - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 27 november 1919 - Taal: Frans.
1 pak
- 7 Jacobs, Hendrik, °Schaarbeek op 5 juli 1875, algemeen bestuurder in het Vlaams bestuur van Zeewezen, Posterij en Telegrafie te Schaarbeek - Activisme (1° 115, lid 5 en 2° 118bis Sw.) - Arrest nr. 72/1919 van 10 december 1919 op tegenspraak: één jaar gevangenis voor 1° en vrijspraak voor 2° - Taal: Nederlands.
1 pak
- 8 Hutschler, Rodolphe, °Hees (Nederland) op 7 januari 1880, handelaar uit Elsene - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van levensmiddelen en zink (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) -

Arrest nr. 9/1920 van 22 januari 1920 op tegenspraak: 5 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Cassatie tegen arrest nr. 9/1920 afgewezen op 9 maart 1920 - Taal: Frans.

1 pak

9

1° Wauthoz, Henri, °Brussel op 8 juni 1873, journalist uit Etterbeek; 2° De Booy, Alphonse, °s-Hertogenbosch op 15 september 1851, rentenier uit Brussel; 3° Hiroux, Joseph, °Edingen op 23 augustus 1877, journalist uit Brussel - Activisme door het openhouden van het Belgisch-Hollands agentschap dat Duitsgezinde berichten publiceerde (artikel 115, lid 5 en 118bis Sw.) - Wauthoz: arrest nr. 22/1920 van 21 februari 1920 op tegenspraak: 5 jaar gevangenis en 10 jaar ontzetting voor medeplichtigheid aan een inbreuk op artikel 115, lid 5 en 118bis Sw.) Cassatie tegen arrest nr. 22/1920 afgewezen op 4 mei 1920 - Arrest nr. 23/1920 van 21 februari 1920 op tegenspraak: schadevergoeding van 10.000 frank voor de Belgische Staat. - Cassatie tegen arrest nr. 23/1920 afgewezen op 22 augustus 1920 - De Booy: arrest nr. 24/1920 van 21 februari 1920 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 6.000.000 frank voor de Belgische Staat - Hiroux: arrest nr. 24/1920 van 21 februari 1920 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische Staat - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 19-21 februari 1920 - Taal: Frans.

1 pak

10

1° De Vreese, Willem, °Gent op 19 januari 1869, hoogleraar Universiteit Gent uit Gent; 2° De Clercq, René, °Deerlijk op 14 november 1877, ambtenaar, conservator museum Wiertz Brussel uit Elsene; 3° De Keersmaecker, Jozef (Gaspar- Jozef), °Antwerpen, 13 mei 1860, arts, hoogleraar Universiteit Gent uit Antwerpen; 4° Van Roy, Alfons (Cornelius, Maria, Alfons, Rosa), °Asper, 11 juni 1882, advocaat Hof van Beroep Gent, hoogleraar Universiteit Gent uit Gent; 5° Maesfranckx, Lodewijk °Sint-Gillis op 2 oktober 1873, bestuurder verzekeringsmaatschappij uit Ganshoren; 6° Plancquaert, Hector (Maria, Hector, Hyppoliet), °Wortegem op 21 december 1863, advocaat uit Gent; 7° Vlamynck, Albert (Albertus-Joannes-Jozef), °Gistel op 21 februari 1886, adjunct-archivaris Rijksarchief te Gent, docent geschiedenis Universiteit Gent uit Gent; 8° Depla, Alfons (Alphonsus-Ludovicus), °Ruddervoorde op 16 juni 1860, arts uit Kortrijk; 9° Martens, Adriaan (Adrien-Albert-Herman), °Bocholt op 8 juni 1855, arts in Gent, hoogleraar interne ziekteleer Universiteit Gent uit Gent; 10° Mommaerts, Hendrik, °Leuven op 17 oktober 1886, melkerijbestuurder uit Broechem; 11° von Ziegesar, Jozef- Leonardus, °Sint-Jans-Molenbeek op 7 november 1884, leraar atheneum Brussel, bestuurder Vlaams

ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Sint-Joost-ten-Node; 12° Faingnaert, Arthur-Leopold, °Sint-Maartens-Lierde op 4 januari 1883, kleermaker uit Schaarbeek; 13° De Cneudt, Richard-Albert, °Gent op 24 september 1877, bediende, directeur Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Schaarbeek; 14° Prenau, Steven, °Aalst (bij Sint-Truiden) op 2 september 1866, onderwijzer, afdelingshoofd Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Elsene; - 1° Activisme ondermeer door lidmaatschap van de tweede Raad van Vlaanderen (artikel 104-105, 109-110, 115, lid 5, 117, 118bis Sw) en 2° het verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, lid 4 Sw.: alleen von Ziegesar) - Arrest nr. 51/1920 van 17 april 1920 bij weerspanningheid aan de wet: De Vreese: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Clercq: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Keersmaecker: levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Van Roy: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Maesfranckx: 20 jaar hechtenis, 20 jaar ontzetting en afzetting; Planquaert: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Vlamynck: levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Depla: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Martens: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Mommaerts: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Von Ziegesar: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Faingnaert: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Cneudt: doodstraf levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Prenau: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; allen samen een schadevergoeding van 300.000 frank voor de Belgische Staat - Taal: Nederlands.

1 pak

11

1° De Vreese, Willem, °Gent op 19 januari 1869, hoogleraar Universiteit Gent uit Gent; 2° De Clercq, René, °Deerlijk op 14 november 1877, ambtenaar, conservator museum Wiertz Brussel uit Elsene; 3° De Keersmaecker, Jozef (Gaspar- Jozef), °Antwerpen, 13 mei 1860, arts, hoogleraar Universiteit Gent uit Antwerpen; 4° Van Roy, Alfons (Cornelius, Maria, Alfons, Rosa), °Asper, 11 juni 1882, advocaat Hof van Beroep Gent, hoogleraar Universiteit Gent uit Gent; 5° Maesfranckx, Lodewijk °Sint-Gillis op 2 oktober 1873, bestuurder verzekeringsmaatschappij uit Ganshoren; 6° Plancquaert, Hector (Maria, Hector, Hyppoliet), °Wortegem op 21 december 1863, advocaat uit Gent; 7° Vlamynck, Albert (Albertus-Joannes-Jozef), °Gistel op 21 februari 1886, adjunct-archivaris Rijksarchief te Gent, docent geschiedenis Universiteit Gent uit Gent; 8° Depla, Alfons (Alphonsus-Ludovicus), °Ruddervoorde op 16 juni 1860, arts uit Kortrijk; 9° Martens, Adriaan (Adrien-Albert-Herman), °Bocholt op 8 juni 1855, arts in Gent, hoogleraar interne ziekteleer Universiteit Gent uit Gent; 10° Mommaerts, Hendrik, °Leuven op 17 oktober 1886, melkerijbestuurder uit Broechem; 11°

von Ziegesar, Jozef- Leonardus, °Sint-Jans-Molenbeek op 7 november 1884, leraar atheneum Brussel, bestuurder Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Sint-Joost-ten-Node; 12° Faingnaert, Arthur-Leopold, °Sint-Maartens-Lierde op 4 januari 1883, kleermaker uit Schaarbeek; 13° De Cneudt, Richard-Albert, °Gent op 24 september 1877, bediende, directeur Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Schaarbeek; 14° Prenau, Steven, °Aalst (bij Sint-Truiden) op 2 september 1866, onderwijzer, afdelingshoofd Vlaams ministerie van Wetenschappen en Kunsten uit Elsene; - 1° Activisme ondermeer door lidmaatschap van de tweede Raad van Vlaanderen (artikel 104-105, 109-110, 115, lid 5, 117, 118bis Sw) en 2° het verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, lid 4 Sw.: alleen von Ziegesar) - Arrest nr. 51/1920 van 17 april 1920 bij weerspanningheid aan de wet: De Vreese: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Clercq: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Keersmaecker: levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Van Roy: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Maesfranckx: 20 jaar hechtenis, 20 jaar ontzetting en afzetting; Planquaert: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Vlamynck: levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Depla: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Martens: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Mommaerts: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Von Ziegesar: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; Faingnaert: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; De Cneudt: doodstraf levenslange hechtenis, levenslange ontzetting en afzetting; Prenau: doodstraf, levenslange ontzetting en afzetting; allen samen een schadevergoeding van 300.000 frank voor de Belgische Staat - Taal: Nederlands.

1 pak

- 12 Brans, Anna, Marie, Régine, weduwe Jules Dubouays de Couesbouc, °Sint-Jans-Molenbeek, 10 augustus 1879, handelaarster in vleesconserven uit Laken - Verschaffen van hulp aan de vijand door het inschrijven op diverse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 70/1920 van 28 mei 1920 op tegenspraak: 3 jaar gevangenis, 1000 frank boete en ontzetting voor 10 jaar - Taal: Frans.

1 pak

- 13 Steltenkamp, Joseph, °Luik op 9 februari 1883, industrieel uit Schaarbeek - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van metaalwaren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 74/1920 van 9 juni 1920 op tegenspraak: 5 jaar gevangenis en 1.000 frank boete - Cassatie tegen arrest nr. 74/1920 afgewezen op 20 juli 1920 - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 8-9 juni 1920 - Taal: Frans.

1 pak

- 14 Steurs, Jean, °Mechelen op 10 juni 1886, industrieel uit Vilvoorde - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van treinmateriaal (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 89/1920 van 19 juli 1920 op tegenspraak: 1 jaar gevangenis en 1000 frank boete, 10 jaar afzetting en schadevergoeding van 80.000 frank voor de Belgische Staat - Taal: Frans.

1 pak

- 15 Weinhausen, Albert, °Anderlecht op 8 februari 1888, vetsmelter uit Anderlecht - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van verwerkt slachtvet (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 91/1920 van 24 juli 1920 op tegenspraak: 15 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 661.518 frank voor Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 91/1920 afgewezen op 24 september 1920 - Taal: Frans.

1 pak

- 16 Weuthen, Max, °Brussel, 23 januari 1883, handelsbediende, zonder woonplaats - Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116 Sw.) - Arrest nr. 97/1920 van 8 oktober 1920 bij weerspanningheid aan de wet: doodstraf, afzetting en levenslange ontzetting - Taal: Frans.

1 pak

- 17 Rautenberg, Willem, °Vilvoorde op 4 november 1885, bediende uit Vilvoorde - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van metaalwaren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 106/1920 op 26 oktober 1920 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Taal: Frans.

1 pak

- 18 Meessen, Aloïs, Wilhelm °Ehrenfeld (Pruisen) op 3 februari 1865, arts uit Etterbeek - Verschaffen van hulp aan de vijand door het zich ten dienste stellen als arts (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 106/1920 van 26 oktober 1920 bij weerspanningheid aan de wet: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Taal: Frans.

1 pak

- 19 Jambers, Caroline, °Vilvoorde op 18 augustus 1880, boekhoudster uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 108/1920 van 18 december 1920 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Taal: Frans.

1 pak

-
- 20 Van Wetteren, Jozef, °Antwerpen op 4 mei 1891, griffierklerk uit Elsene - Activisme (artikel 118bis Sw.) - Arrest nr. 1/1921 van 17 januari 1921 bij weerspennigheid aan de wet: 5 jaar opsluiting en 10 jaar ontzetting (Register 363, nr. 1) - Taal: Nederlands. 1 pak
- 21 Cohn, Siegfried, °Lippstadt (Duitsland) op 26 februari 1879, pelshandelaar uit Vorst - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van runderen en vleeswaren (artikel 115, lid 4 en 117 Sw) - Arrest nr. 16/1921 van 5 februari 1921 bij weerspennigheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 16) - Taal: Frans. 1 pak
- 22 Wauters, Victor, °Rosoux-Gremnick op 24 augustus 1878, handelsbediende uit Elsene - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van gerookt vlees en andere levensmiddelen (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 13/1921 van 9 februari 1921 bij weerspennigheid aan de wet: 12 jaar gewone hechtenis, levenslange ontzetting, afzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische Staat (Register 363, nr. 13) (ANDERLECHT, RABA, *Hof van Assisen van Brabant (dossiers 1905-1950 en registers 1834-1954)*, 363: minutes des arrêts et ordonnances de la cour d'assises 1921 (voortaan geciteerd als Register 363)). - Taal: Frans. 1 pak
- 23 Thirion, Charles, °Walshoutem op 29 maart 1870, slager uit Elsene - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 14/1921 van 9 februari 1921 bij weerspennigheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 500.000 frank voor de Belgische Staat (Register 363, nr. 14) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 9 februari 1921 - Taal: Frans. 1 pak
- 24 Van den Driessche, Yvon, °Sint-Joost-ten-Node op 1 mei 1854, gewezen advocaat Hof van Beroep Brussel uit Sint-Gillis - Activisme (artikel 118bis Sw.) - Arrest nr. 21/1921 van 15 maart 1921 bij weerspennigheid aan de wet: 15 jaar dwangarbeid, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 21) - Taal: Nederlands. 1 pak
- 25 Middeldorf, Adolphe, °Reichenborg, 28 januari 1872 rentenier uit Ukkel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het inschrijven op diverse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 22/1921 van 16 maart 1921 bij weerspennigheid aan de wet: 3 jaar

gevangenis (Register 363, nr. 22) - Taal: Frans.

1 pak

- 26 Walravens, Victor, °Sint-Pieters-Leeuw op 16 juli 1868, vleesversnijder-slager uit Tervuren - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 30/1921 van 7 mei 1921 op tegenspraak: 1 jaar gevangenis, 10 jaar ontzetting (Register 363, nr. 30).- Arrest nr. 47/1921 van 2 juni 1921: schadevergoeding van 50.000 frank aan Belgische staat (Register 363, nr. 47) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 6-7 mei 1921 - Taal: Frans.

1 pak

- 27 Schoofs, Gaston, °Borgerhout op 14 maart 1899, student uit Berchem - Spionage door het uithoren en verklikken van gevangenen (artikel 116 Sw.) - Arrest nr. 39/1921 van 19 mei 1921 op tegenspraak: vrijspraak (Register 363, nr. 39) - arrest na cassatie van arrest van Hof van Assisen van Antwerpen op 29 april 1920 in de zaak Robert Boufflers, Alfons Verrezen, Gaston Schoofs, Frans Verswijfelen en Jozef Van Goubergen - Taal: Nederlands - In bijlage dossier Boufflers- Verrezen-Schoofs-Verswijfelen en Van Goubergen voor Hof van Assisen van Antwerpen (arrest van 29 april 1920).

1 pak

- 28 Schoofs, Gaston, °Borgerhout op 14 maart 1899, student uit Berchem - Spionage door het uithoren en verklikken van gevangenen (artikel 116 Sw.) - Arrest nr. 39/1921 van 19 mei 1921 op tegenspraak: vrijspraak (Register 363, nr. 39) - arrest na cassatie van arrest van Hof van Assisen van Antwerpen op 29 april 1920 in de zaak Robert Boufflers, Alfons Verrezen, Gaston Schoofs, Frans Verswijfelen en Jozef Van Goubergen - Taal: Nederlands - In bijlage dossier Boufflers- Verrezen-Schoofs-Verswijfelen en Van Goubergen voor Hof van Assisen van Antwerpen (arrest van 29 april 1920).

1 pak

- 29 Lion, Isidoor, °Steenbergen (Holland) op 23 februari 1879, vleeshandelaar uit Schaarbeek - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 33/1921 van 20 mei 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 33) - Taal: Nederlands.

1 pak

- 30 Boegaerts, Ferdinand, °Tienen, 17 juli 1869, gewezen advocaat, uit Brussel - 1° Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op een Duitse oorlogslening (artikel 115, §3 Sw.), 2° Activisme (artikel 118bis Sw.) en 3° Verklikking (artikel 121bis §2 Sw.) - Arrest

nr. 34/1921 van 20 mei 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting voor 1°, 2° en 3° (Register 363, nr. 34) - Taal: Nederlands.

1 pak

- 31 Kaliski, David, °Warschau, 8 maart 1891, lingeriehandelaar, uit Ukkel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 31/1921 van 24 mei 1921 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 31) - Taal: Frans.

1 pak

- 32 Preyer, Paul, °Schaarbeek op 9 april 1893, handelaar in ijzerwaren uit Sint-Joost-ten-Node - Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116 en 117 Sw.) - Arrest nr. 32/1921 van 24 mei 1921 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 32) - Taal: Frans.

1 pak

- 33 1° Callens, Richard, °Kortrijk, 31 juli 1881, vlasfabrikant uit Kortrijk; 2° De Ruyter, Frans, °Sint-Niklaas, 3 december 1867, kandidaat-notaris uit Sint-Joris-Winge - Activisme ondermeer door lidmaatschap van de Raad van Vlaanderen (artikel 104- 105, 109-110, 115, lid 5 en 118bis Sw.) - Arrest nr. 63/1921 van 7 juli 1921 op tegenspraak: Callens: 16 maanden gevangenis, 10 jaar ontzetting en afzetting; De Ruyter: 3 jaar gevangenis, 10 jaar ontzetting en afzetting (Register 363, nr. 63) - Arrest nr. 64/1921 van 8 juli 1921 op tegenspraak: Callens een schadevergoeding van 2.000 frank voor de Belgische Staat en De Ruyter een schadevergoeding van 18.000 frank voor de Belgische Staat (Register 363, nr. 64) - Cassatie door De Ruyter tegen arrest nr. 64/1921 afgewezen op 23 september 1921 - Deruyter was voor diezelfde feiten al eerder op 19 juni 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 20 jaar hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting en, samen met 5 andere personen, tot een schadevergoeding van 200.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 77/1920). Callens was voor diezelfde feiten al op 17 juli 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting en, samen met 8 andere personen, tot een schadevergoeding van 200.000 voor de Belgische Staat (arrest nr. 88/1920) - Taal: Nederlands.

1 pak

- 34 D'Haeyere, Claire, °Tourcoing op 24 februari 1893, handelsbediende uit Elsene - Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116, 117 en 120bis Sw.) - Arrest nr. 70/1921 van 14 juli 1921 op tegenspraak: vrijspraak (Register

363, nr. 70) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 14 juli 1921 - Taal: Frans.

1 pak

- 35 Ledel, Louis, °Gilze in Ryen (Nederland) op 30 september 1883, handelsvertegenwoordiger uit Vorst - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van lederwaren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 71/1921 van 25 juli 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 2.000.000 frank voor Belgische staat (Register 363, nr. 71) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 25 juli 1921 - Taal: Frans.

1 pak

- 36 1° Boonen, Frans, °Deurne op 3 mei 1855, veehandelaar uit Schaffen; 2° Boonen, Karel, °Schaffen op 7 maart 1887, paardenhandelaar uit Anderlecht; 3° Boonen, Lodewijk, °Sint-Joosten-Node op 6 november 1879, veehandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek; 4° Baplu, Jozef, °Sint-Joost-ten-Node op 26 september 1888, veehandelaar uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees, runderen en paarden (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 73/1921 van 26 juli 1921 bij weerspanningheid aan de wet: elk 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, 10 jaar ontzetting en samen een schade-vergoeding van 2.000.000 frank voor de Belgische staat - Eerherstel Baplu op 25 september 1947 (Register 363, nr. 73) - Taal: Nederlands.

1 pak.

- 37 Alcaläi, Jules, °Constantinopel op 17 juli 1881, handelaar in voedingswaren uit Sint-Joost-ten-Node - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van voedingswaren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 77/1921 van 31 oktober 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting (Register 363, nr. 77) - Taal: Frans - Vroeger dossiernummer: voorlopige inventaris incivieken, 17.

1 pak

- 38 Selleslagh, Jean-Baptiste, °Kapelle-op-den-Bos op 30 oktober 1876, keurslager uit Sint-Gillis - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van vlees (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 81/1921 van 8 november 1921 op tegenspraak: 3 jaar gevangenis, 5 jaar ontzetting en schadevergoeding van 200.000 frank voor Belgische staat (Register 363, nr. 81) - Cassatie tegen arrest nr. 81/1921 afgewezen op 23 januari 1922 - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 8 november 1921 - Taal: Frans.

1 pak

- 39 Vermander, Edmond, °Overijssel op 23 februari 1876, slager uit Etterbeek - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren

van vlees (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 91/1921 van 26 november 1921 bij weerspansigheid aan de wet: 20 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Arrest nr. 95/1921 van 5 december 1921: schadevergoeding van 1.200.000 frank voor Belgische staat (Register 363, nr. 91) - Cassatie tegen arrest nr. 95/1921 door Elodie Demol, echtgenote Edmond Vermander, afgewezen op 27 november 1922 - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921 Taal: Frans.

1 pak

40 Vetter, Frédéric, °Barmen (Duitsland) op 13 oktober 1874, oliehandelaar uit Laken - Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 92/1921 van 26 november 1921 bij weerspansigheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 92) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921 - Taal: Frans.

1 pak

41 Wolff, Robert, °Berlijn op 7 april 1869, handelagent uit Elsene - Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 93/1921 van 26 november 1921 bij weerspansigheid aan de wet: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 10.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 93) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921 - Taal: Frans.

1 pak

42 Carlebach, Edwin, °Frankfurt am Main op 7 september 1882, handelaar uit Sint-Gillis - Verschaffen van hulp aan de vijand door het intekenen op Duitse oorlogsleningen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 94/1921 van 26 november 1921 bij weerspansigheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 25.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 94) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 november 1921 - Taal: Frans.

1 pak

43 Museur, Alfred, °Elsene op 29 maart 1870, handelsreiziger uit Laken - Verschaffen van hulp aan de vijand door het ronselen van arbeiders voor de Duitse industrie (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 98/1921 van 30 november 1921 op tegenspraak: 1 jaar gevangenis en 10 jaar ontzetting (Register 363, nr. 98) - Cassatie tegen arrest nr. 98/1921 afgewezen op 13 februari 1922 - Taal: Frans.

1 pak

- 44 Rasse, Auguste, °Sint-Jans-Molenbeek op 21 juni 1880, industrieel uit Sint-Jans-Molenbeek - Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het leveren van glycerine, het fabriceren van glycerinezeep en het intekenen op een Duitse oorlogslening - Arrest nr. 88/1921 van 5 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 2.500.000 frank voor Belgische Staat (Register 363, nr. 88) - Eerherstel op 29 december 1954 - Taal: Frans.
1 pak
- 45 Rasse, Auguste, °Sint-Jans-Molenbeek op 21 juni 1880, industrieel uit Sint-Jans-Molenbeek - Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het leveren van glycerine, het fabriceren van glycerinezeep en het intekenen op een Duitse oorlogslening - Arrest nr. 88/1921 van 5 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 2.500.000 frank voor Belgische Staat (Register 363, nr. 88) - Eerherstel op 29 december 1954 - Taal: Frans.
1 pak
- 46 Strück, Charles, °Vilvoorde op 24 april 1889, bediende uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van autoonderdelen (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 89 van 8 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 15 jaar gewone hechtenis, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 500.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 89) - Taal: Frans.
1 omslag
- 47 Van Laecken, Alexis, °Brussel op 11 augustus 1865, mecanicien uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van producten voor het onderhouden en herstellen van auto's en vrachtwagens (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 90/1921 van 10 december 1921 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis, 10 jaar ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat (Register 363, nr. 90) - Taal: Frans.
1 pak
- 48 Grandjean, Jean-Baptiste, Marguerite, Norbert, °Aarlen, 4 juni 1886, postbediende uit Sint-Gillis - Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 9/1922 van 23 januari 1922 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting en 10 jaar ontzetting - Taal: Nederlands.
1 omslag
- 49 Lahaye, Julie, °Laken, 6 oktober 1886, huishoudster uit Sint-Pieters-Jette - Spionage door infiltratie in Belgische spionagenetwerken

(artikel 116 en 117 Sw.) - Arrest nr. 10/1922 van 26 januari 1922 bij weerspanningheid aan de wet: levenslange hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 26 januari 1922. - Taal: Frans.

1 pak

50

1° Oger, Bruno, °Verviers op 11 november 1876, handelsvertegenwoordiger uit Brussel; 2° Thiele, Lilly, echtgenote Oger Bruno, °Woerde (Duitsland) op 12 februari 1880, zonder beroep uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van voedingswaren (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) - Arrest nr. 11/1922 van 26 januari 1922 bij weerspanningheid aan de wet: beiden tot 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenslange ontzetting. - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 26 januari 1922 - Taal: Frans.

1 pak

51

1° Dürselen, Joseph, Hubert, °Neuss am Rhein (Duitsland) op 30 juni 1843, handelsvertegenwoordiger uit Elsene, leverancier bureaumateriaal; 2° Dürselen, Max, °Antwerpen op 13 april 1888, bediende uit Elsene; 3° Honigsheim, Anna, echtgenote Joseph Durselen, °Dusseldorf op 8 februari 1860, huisvrouw uit Elsene - Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 Sw.) door het leveren van bureaumateriaal en het intekenen op Duitse oorlogsleningen - Arrest nr. 12/1922 van 26 januari 1922 bij weerspanningheid aan de wet: Dürselen Joseph en Dürselen Max elk 10 jaar gewone hechtenis, Honigsheim Anna 5 jaar gewone hechtenis - Taal: Frans.

1 pak

52

De Koker, Maurice, °Quevaucamps op 20 september 1878, handelaar in ijzerwaren uit Gent - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van ijzerbeslag en glasramen (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 15/1922 van 28 januari 1922 op tegenspraak: 1 jaar gewone hechtenis, en schadevergoeding van 40.000 frank voor Belgische staat - Cassatie op 19 december 1921 tegen arresten van Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 27 en 28 oktober - Cassatie tegen arrest nr. 15/1922 afgewezen op 13 maart 1922. - Taal: Nederlands.

1 pak

53

Lampert, Adolphe, °Anderlecht op 21 februari 1885, handelsreiziger uit Sint-Gillis - Spionage voor de Duitse vijand (artikel 116 en 117 Sw.) - Arrest nr. 17/1922 van 3 februari 1922 op tegenspraak: 20 jaar buitengewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 1 frank voor Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 17/1922 afgewezen op 10 april 1920 - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 30 januari 1922 - Taal: Frans.

1 omslag

- 54 Schneider, Jean, °Kreuznach op 1 augustus 1865, werktuigbouwkundige uit Sint-Joost-ten-Node - Verschaffen van hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 23/1922 van 20 maart 1922 bij weerspansigheid aan de wet: 5 jaar gewone hechtenis - Taal: Frans.

1 omslag

- 55 Fioruzzi, Giovanni, °Piacenza (Italië) op 13 juli 1881, paardenhandelaar uit Eigenbrakel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van paarden (artikel 115, - Arrest nr. 24/1922 van 20 april 1922 bij weerspansigheid aan de wet: 20 jaar buitengewone hechtenis, levenslange ontzetting, afzetting en schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische staat - Taal: Frans.

1 omslag

- 56 1° Borgers, Antoine, °Vorst, 26 april 1881, architect-landmeter uit Brussel; 2° Borgers, Georges, °Vorst op 16 december 1886, architect-landmeter uit Sint-Pieters-Woluwe - Spionage door infiltratie in Belgische spionagediensten (artikel 116 en 117 Sw) - Arrest nr. 25 van 20 april 1922 bij weerspansigheid aan de wet: beiden doodstraf, afzetting en levenslange ontzetting - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 20 april 1922 - Taal: Frans.

1 omslag

- 57 Vanhoudenhoven, Isidore, °Haren op 6 maart 1883, ploegbaas zagerij uit Brussel - Hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het leveren van houten bobijnen voor het opwinden van prikkeldraad, houten kisten voor het vervoer van explosieven of andere waren en van planken, balken en kepers voor de Duitse loopgrachten - Arrest nr. 38/1922 van 10 mei 1922 op tegenspraak: 5 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 38/1922 afgewezen op 10 juli 1922 - Zittingsverslagen 1919-1923 (register 369): op datum van 9-10 mei 1922 - Vanhoudenhoven werd voor diezelfde feiten al op 5 februari 1921 bij weerspansigheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 15/1921, Register 363, nr. 15) - Taal: Frans.

1 pak

- 58 Pionkowski, Eléazar, °Schaarbeek op 10 mei 1896, handelaar in voedingswaren uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van voedingswaren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 20/1923 van 24 mei 1923 bij weerspansigheid aan de wet: 15

jaar buitengewone hechtenis - Taal: Frans.

1 omslag

59

Banf, Paul, °Volmarstein (Duitsland) op 6 april 1865, ijzerhandelaar uit Sint-Lambrechts-Woluwe - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van ijzerwaren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 21/1923 van 24 mei 1923 bij weerspanningheid aan de wet: 10 jaar gewone hechtenis - Taal: Frans.

1 omslag

60

1° Heyndrickx, Albert, °Sint-Niklaas op 29 september 1853, brouwer uit Laken; 2° Clément, Jean, °Izegem op 26 april 1878, commercieel agent uit Sint-Jans-Molenbeek; 3° Alexandre, Armand, °Marcinelle op 20 juni 1881, handelaar uit Brussel; 4° Thirionnet, Charles, °Brussel, 17 september 1879, brouwer uit Anderlecht; 5° Englebienne, Victor, °Nijvel, 20 juni 1877, bierhandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek. - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van bier (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 34/1923 van 20 juli 1923 op tegenspraak: alle vijf vrijgesproken; arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923: veroordeling tot een schadevergoeding voor de Belgische staat van 1° Heyndrickx 700.000 frank, 2° Clément 20.000 frank, 3° Alexandre 50.000 frank, 4° Thirionnet 75.000 frank en 5° Englebienne 10.000 frank - Cassatie tegen arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923 afgewezen op 18 februari 1924. - Taal: Frans - In bijlage: 1° Het dossier tegen Aloïs Struyven, brouwer uit Schaarbeek, die de dag voordat het proces tegen hem en de andere vijf beschuldigten begon, zelfmoord pleegde waardoor zijn zaak op het allerlaatste moment werd afgesplitst van de zaak van de vijf andere vervolgden en 2° het dossier tegen Gustave Maertens, bierhandelaar uit Brussel, die door een arrest van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen op 16 december 1919 tot twee jaar gevangenis was veroordeeld maar na cassatie van dat arrest door een arrest van het Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 21 april 1920 werd vrijgesproken.

1 pak

61

1° Heyndrickx, Albert, °Sint-Niklaas op 29 september 1853, brouwer uit Laken; 2° Clément, Jean, °Izegem op 26 april 1878, commercieel agent uit Sint-Jans-Molenbeek; 3° Alexandre, Armand, °Marcinelle op 20 juni 1881, handelaar uit Brussel; 4° Thirionnet, Charles, °Brussel, 17 september 1879, brouwer uit Anderlecht; 5° Englebienne, Victor, °Nijvel, 20 juni 1877, bierhandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek. - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van bier (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 34/1923 van 20 juli 1923 op tegenspraak: alle vijf vrijgesproken; arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923: veroordeling tot een schadevergoeding voor de Belgische staat van 1° Heyndrickx 700.000 frank, 2° Clément 20.000 frank, 3° Alexandre 50.000 frank, 4° Thirionnet 75.000 frank en 5° Englebienne 10.000 frank - Cassatie tegen arrest nr.

36/1923 van 31 juli 1923 afgewezen op 18 februari 1924. - Taal: Frans - In bijlage: 1° Het dossier tegen Aloïs Struyven, brouwer uit Schaarbeek, die de dag voordat het proces tegen hem en de andere vijf beschuldigen begon, zelfmoord pleegde waardoor zijn zaak op het allerlaatste moment werd afgesplitst van de zaak van de vijf andere vervolgers en 2° het dossier tegen Gustave Maertens, bierhandelaar uit Brussel, die door een arrest van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen op 16 december 1919 tot twee jaar gevangenis was veroordeeld maar na cassatie van dat arrest door een arrest van het Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 21 april 1920 werd vrijgesproken.

1 pak

62

1° Heyndrickx, Albert, °Sint-Niklaas op 29 september 1853, brouwer uit Laken; 2° Clément, Jean, °Izegem op 26 april 1878, commercieel agent uit Sint-Jans-Molenbeek; 3° Alexandre, Armand, °Marcinelle op 20 juni 1881, handelaar uit Brussel; 4° Thirionnet, Charles, °Brussel, 17 september 1879, brouwer uit Anderlecht; 5° Englebienne, Victor, °Nijvel, 20 juni 1877, bierhandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek. - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van bier (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 34/1923 van 20 juli 1923 op tegenspraak: alle vijf vrijgesproken; arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923: veroordeling tot een schadevergoeding voor de Belgische staat van 1° Heyndrickx 700.000 frank, 2° Clément 20.000 frank, 3° Alexandre 50.000 frank, 4° Thirionnet 75.000 frank en 5° Englebienne 10.000 frank - Cassatie tegen arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923 afgewezen op 18 februari 1924. - Taal: Frans - In bijlage: 1° Het dossier tegen Aloïs Struyven, brouwer uit Schaarbeek, die de dag voordat het proces tegen hem en de andere vijf beschuldigen begon, zelfmoord pleegde waardoor zijn zaak op het allerlaatste moment werd afgesplitst van de zaak van de vijf andere vervolgers en 2° het dossier tegen Gustave Maertens, bierhandelaar uit Brussel, die door een arrest van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen op 16 december 1919 tot twee jaar gevangenis was veroordeeld maar na cassatie van dat arrest door een arrest van het Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 21 april 1920 werd vrijgesproken.

1 pak

63

1° Heyndrickx, Albert, °Sint-Niklaas op 29 september 1853, brouwer uit Laken; 2° Clément, Jean, °Izegem op 26 april 1878, commercieel agent uit Sint-Jans-Molenbeek; 3° Alexandre, Armand, °Marcinelle op 20 juni 1881, handelaar uit Brussel; 4° Thirionnet, Charles, °Brussel, 17 september 1879, brouwer uit Anderlecht; 5° Englebienne, Victor, °Nijvel, 20 juni 1877, bierhandelaar uit Sint-Jans-Molenbeek. - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van bier (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 34/1923 van 20 juli 1923 op tegenspraak: alle vijf vrijgesproken; arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923: veroordeling tot een schadevergoeding voor de

Belgische staat van 1° Heyndrickx 700.000 frank, 2° Clément 20.000 frank, 3° Alexandre 50.000 frank, 4° Thirionnet 75.000 frank en 5° Englebienné 10.000 frank - Cassatie tegen arrest nr. 36/1923 van 31 juli 1923 afgewezen op 18 februari 1924. - Taal: Frans - In bijlage: 1° Het dossier tegen Aloïs Struyven, brouwer uit Schaarbeek, die de dag voordat het proces tegen hem en de andere vijf beschuldigen begon, zelfmoord pleegde waardoor zijn zaak op het allerlaatste moment werd afgesplitst van de zaak van de vijf andere vervolgd en 2° het dossier tegen Gustave Maertens, bierhandelaar uit Brussel, die door een arrest van het Hof van Assisen van West-Vlaanderen op 16 december 1919 tot twee jaar gevangenis was veroordeeld maar na cassatie van dat arrest door een arrest van het Hof van Assisen van Oost-Vlaanderen van 21 april 1920 werd vrijgesproken.

1 pak

64 David de Sanson, Edmond, °Sint-Gillis, 12 juni 1899, uit Sint-Joosten-Node - Spionage door het in dienst treden bij de Duitse geheime politie (artikel 116 Sw.) - Arrest nr. 39/1923 van 29 september 1923 bij weerspauwigheid aan de wet: doodstraf in Brussel, afzetting en levenlange ontzetting - Taal: Frans.

1 pak

65 Van den Bulcke, Rachel, °Kortrijk, 21 februari 1888, zonder beroep, zonder vaste woonplaats - Spionage (artikel 116 en 117 Sw.) - Arrest nr. 70/1923 van 29 september 1923 bij weerspauwigheid aan de wet: 20 jaar gewone hechtenis, afzetting en levenlange ontzetting - Taal: Frans.

1 pak

66 Kremer, Joseph, °Roermond, 26 juli 1877, industrieel uit Laken - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van tonnen, zetmeel, zuurkool en wijn (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 60/1923 van 4 december 1923 op tegenspraak: vrijspraak - Taal: Frans.

1 pak

67 Willocq, Edmond, °Douai, 17 april 1861, bestuurder vennootschappen uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van autolampen en generatoren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 5/1924 van 27 februari 1924 op tegenspraak: vrijspraak; arrest nr. 6/1924 van 5 maart 1924: schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 6 /1924 van 5 maart 1924 - Taal: Frans.

1 pak

68 Willocq, Edmond, °Douai, 17 april 1861, bestuurder vennootschappen uit Brussel - Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van autolampen en generatoren (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 5/1924 van 27 februari 1924 op tegenspraak:

vrijspraak; arrest nr. 6/1924 van 5 maart 1924: schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat - Cassatie tegen arrest nr. 6 /1924 van 5 maart 1924 - Taal: Frans.

1 pak

69 Isecke, Léon, °Antwerpen, 24 januari 1890, industrieel uit Ukkel - 1° Verschaffen van hulp aan de vijand door het leveren van onderhoudsproducten voor auto's (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) en 2° Verklikking (artikel 121bis §2 Sw) - Arrest nr. 11/1924 van 18 maart 1924 op tegenspraak: voor 1° en 2° vijf jaar hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 50.000 frank voor de Belgische staat. - Isecke werd voor diezelfde feiten al op 25 juli 1921 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar gewone hechtenis, afzetting, levenslange ontzetting en schadevergoeding van 800.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 72/1921, Register 363, nr. 72) - Zittingsverslagen 1919-1923 (Register 369): op datum van 25 juli 1921 - Taal: Frans.

1 pak

70 Tanghe, Emeric, °Beveren-Leie op 21 januari 1883, veearts-ambtenaar uit Vorst - Activisme onder meer door lidmaatschap van de Raad van Vlaanderen (artikel 104-105, 109-110, 115, lid 5, 117 en 118bis Sw.) - Arrest nr. 21/1924 van 24 maart 1924 op tegenspraak: 3 jaar gevangenis, ontzetting 10 jaar - Cassatie tegen arrest nr. 21/1924 van 24 maart 1924 afgewezen op 2 juni 1924 - Tanghe werd voor diezelfde feiten al op 31 mei 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot 10 jaar gewone hechtenis, levenslange ontzetting, afzetting en een schadevergoeding van 300.000 frank voor de Belgische staat, te betalen samen met 13 andere personen (arrest nr. 71/1920) - Taal: Nederlands.

1 pak

71 Spiegel, Robert, °Wenen in 21 mei 1873, industrieel uit Vorst - Hulp aan de vijand door het leveren van metaal en andere koopwaar (artikel 115, lid 4 Sw.) - Arrest nr. 40/1924 van 11 oktober 1924 op tegenspraak: vrijspraak - Taal: Frans.

1 pak

72 Van der Elst, Jean, °Sint-Joost-ten-Node op 8 juli 1883, aannemer uit Brussel - Hulp aan de vijand (artikel 115, lid 4 en 117 Sw.) door het aanpassen, oprichten en afbreken van bouwwerken voor de Duitse administratie en het Duitse leger - Arrest nr. 4/1926 van 4 maart 1926 op tegenspraak: 10 jaar gewone hechtenis, afzetting en 20 jaar ontzetting (Register 364, nr. 4) - Cassatie tegen arrest nr. 4/1926 afgewezen op 14 juni 1926 - Arrest nr. 5/1926 van 6 maart 1926: schadevergoeding van 100.000 frank voor de Belgische Staat (Register 364, nr. 5) - Cassatie tegen arrest nr. 5/1926 afgewezen op 7 september 1926 - Van der Elst werd voor

diezelfde feiten al op 11 mei 1920 bij weerspanningheid aan de wet veroordeeld tot de doodstraf, afzetting, levenslange ontzetting en een schadevergoeding van 150.000 frank voor de Belgische staat (arrest nr. 55/1920) - Taal: Frans.

1 pak

73

Losse, gedrukte akten van inbeschuldigingstelling Cour d'Assises du Brabant. Affaire de "La Belgique". Acte d'accusation, Brussel (E. Bruylant), 1919, 9 pp. Cour d'Assises du Brabant. Affaire du "Bruxellois". Acte d'accusation, Brussel (E. Bruylant), 1919, 8 pp. Cour d'Assises du Brabant. Affaire Vogel. Acte d'accusation, Brussel (E. Bruylant), 1919, 15 pp. Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Severeijns en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920, 15 pp. Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Angermille en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920 Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Wannijn en Anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920, 17 pp. Assisenhof der provincie Brabant. Zaak Everaerts en anderen. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1920, 15 pp. Assisenhof der provincie Antwerpen. Zaak Jacob, Antoon-Amloïs-Arthur; Rudelsheim, Martinus; Vos, Herman-Gustaaf. Akte van beschuldiging, Brussel (E. Bruylant), 1919, 15 pp.

1 pak